

Una terracota d'Agapit Vallmitjana al Museu Frederic Marés de Montblanc

Objecte:

Crist Jacent

Autor:

Agapit Vallmitjana Barbany

Material: Terracota

Mides:

llargada: 79 cm

amplada: 24 cm

Estat de conservació: bo

Data: darrer terç del segle XIX

Ubicació: **Museu Marés**. Carrer de la Pedrera. Montblanc

L'any 1979 l'escultor i col·leccionista d'art Frederic Marés i Deulovol llegà a la vila de Montblanc una notable col·lecció de pintures i escultures que abarquen una ampla varietat d'èpoques artístiques, que actualment es troben en dipòsit al Museu Comarcal de Montblanc ubicades en l'edifici de la Presó Nova (carrer Pedrera, 2).

De les obres del segle XIX hi ha un conjunt d'escultures (majoritàriament són bocets preparatoris) realitzades per escultors catalans¹, una d'aquestes

La peça

escultures és la que tractem en aquest article, ens referim al Crist mort o jacent d'Agapit Vallmitjana².

Agapit Vallmitjana i Barbany (Barcelona, 1833-1905) estudià a l'Escola de Llotja de Barcelona, de la qual també en fou professor. Juntament amb el seu germà Venanci foren destacats escultors, i al llarg de les seves trajectòries reberen nombrosos guardons, realitzar obra religiosa i funerària, decorativa, monumental, etc; les seves obres destaquen pel sentiment que posseeixen, el realisme, la morbidesa de les carnadesures i els treballats plecs de les vestidures.

L'escultura amb el tema de Crist jacent té la seva importància dins de la trajectòria de l'escultor, hi ha qui diu si és la seva obra cabdal, l'any 1867 en presentà una versió a l'Exposició Nacional de Belles Arts, l'any 1869 va exposar-ne una versió en fang al taller

Detall de la imatge del Crist jacent d'Agapit Vallmitjana (Foto Josep M. Carreras)

que tenia amb el seu germà a la Plaça Universitat de Barcelona, en aquell moment es diu que preparava el buidat en guix per fer-ne un exemplar en marbre destinat a l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona; una versió en marbre fou exposada a Viena l'any 1873, on fou premiada. Aquesta mateixa l'any 1876 fou presentada a l'*Exposición Nacional de Bellas Artes* de Madrid on obtingué medalla de segona classe, essent adquirida per l'Estat Espanyol i dipositada al Museo Nacional del Prado (Madrid) on porta la data inscrita de 1872; alguna altra versió data de 1887, un altre exemplar fou presentat a l'Exposició de Belles Arts de Barcelona de 1891. D'aquesta escultura de Crist mort que en tinguem constància, Agapit Vallmitjana en realitzà dos tipus de versions i de les quals en féu diverses rèpliques totes elles amb petites diferències als cabells, als plecs de la roba, a la posició del cap i de les extremitats, però la principal diferència la trobem en el sudari que cobreix el cos de Jesús, és a dir, les versions en les quals el sudari només cobreix la part genital de Jesús i les versions en les quals el sudari cobreix pràcticament tot el cos de Jesús, només deixant al descobert la part superior dreta.

A continuació fem una relació dels dos tipus de versions que hem pogut documentar:

* *Versions en les quals el sudari només cobreix la zona genital:*

- Museo Nacional del Prado. Madrid. 1872. Marbre. Signada i datada. Núm. inv. E815.

- Museu Frederic Marès. Barcelona. Hi ha dues versions en terracuita. Núm. inv. 1.750 i 1.751.

- Capella del *Palacio de Sobrellano*. Comillas (Cantàbria). Marbre. Ornamenta el sepulcre de Claudi López i Bru, segon marquès de Comillas.

- Museu del Monestir de Montserrat. Signat. terra cuita policromada. Núm. inv. 100.528. Donació del fill de l'artista.

- *Hermanidad de la Pasión*. Pamplona. Fusta policromada. 1885. Conegut com «El Sepulcro». Concebut com a pas processional de Setmana Santa.

* *Versions en les quals el sudari cobreix pràcticament tot el cos:*

- Museu Nacional d'Art de Catalunya. Barcelona. terracuita. Núm. inv. 11.566.

La peça d'avui

- Museu Frederic Marès. Barcelona. terra cuita. Núm. inv. 1.269
- Exemplar en marbre.1887. En desconeixem la seva ubicació.
- Catedral de Vic. marbre. Donació del Bisbe Torras i Bages.
- Museu Comarcal de la Conca de Barberà (Museu Frederic Marès). Montblanc. No signada. terra cuita. Núm. inv. MM-16.
- Museo Nacional Colegio de San Gregorio. Valladolid. Signada. terra cuita. Núm. inv. CE 2.620. Adquirida en la sala de subhastes Ansorena de Madrid. Subhasta gener de 1998. Lot 419.
- Col·lecció Vicente Llorens Poy. Villareal. València. Signada. Terracuita.
- A l'Arxiu Mas. Institut Amatller d'Art Hispànic. Barcelona, es conserven dues fotografies (núms. 00635.010 – 00635.011) d'una versió en terracuita on hi consta que es troba en una col·lecció particular de Madrid.

Ramon Ribera Gassol. *riberagassol@yahoo.es

Notes

- 1- Sobre algunes d'aquestes escultures veure els següents articles publicats en la revista *El Foradot* (Montblanc): «Ebossos per un apostolat», núm. 53, (2009), «Un Sant hospitalari», núm. 57, (2009), «Mater Dolorosa de l'escultor Rafael Atché» (núm. 60, (2010), «Sant Isidre Llaurador i Sant Ignasi de Loiola» (núm. 66, 2011).
- 2- Una primera versió de l'article, però amb diferències, fou publicada en el *Butlletí Informatiu del Museu Comarcal de la Conca de Barberà*. (Montblanc) 4. (2008), p. 19.